

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN SVERIGE
NR 4/2016 | ÅRGÅNG 21

**“Jag trodde
att han skulle
slå ihjäl mig”**

**Brottsofferjouren
finns med genom
hela uppbrottet**

**Ny webbutbildning
ska öka kunskapen
om våld i nära relation**

Tema
**Våld i nära
relation**

TIDNINGEN BROTTSSOFFER

Utges av Brottsofferjouren Sverige
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren Sverige har drygt 80 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över hela landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige. Varje år ger brottsofferjourerna stöd till närmare 80 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfstrom
08-550 486 07
amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Rosenberg, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

Agnes Stenlund/Scandinav bildbyrå.
Personen på bilden har ingen koppling till tidningens innehåll.

ANNONSER

Mikael Gustafsson
040-602 14 90, 070-938 62 42
mikael.gustafsson@fbmedia.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av DanagårdLITHO.
ISSN: 1400-075x och upplaga 13 000 ex.

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej beställt material. Citera oss gärna men ange källan.

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Som medlem i en lokal brottsofferjour får du tidningen gratis. Tänk på att uppdatera dina medlemsuppgifter.

Innehåll

Rosie misshandlades av sin sambo. Efter flera försök lyckades hon bryta upp med stöd från Kvinnojouren och Brottsofferjouren. Läs hennes berättelse på sidan 14.

"När vi möter våldsutsatta personer behöver vi ha kunskap om hur det ekonomiska våldet kan se ut."

Yvonne Zingmark,
styrelseledamot,
Brottsofferjouren
Sverige.

16.

5.
Ny film - Att göra motstånd

12.
Brottsofferjouren finns med genom hela processen.

14.

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

5 Aktuellt

6 Brott mot äldre

8 Fråga experterna

9 Tema: Våld i nära relation

Sid 10: Webbutbildning ska öka kunskap om våld

Sid 12: Brottsofferjouren finns med genom hela uppbrottet

Sid 14: "Jag trodde att han skulle slå ihjäl mig"

Sid 16: Vi måste fråga om ekonomiskt våld

17 Jourerna berättar

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med plusgironummer 90 03 44-3 eller bankgiro 900-3443.

Brottsbekämpningen måste effektiviseras

Redan genom Birger Jarls fridslagar påverkades kvinnofriden, hemfriden och tingsfriden. Sedan dess har lagstiftaren, olika regeringar och rättsväsendet kommit med successiva förbättringar, vilka alla syftat till att stärka integritetsskyddet och säkerheten inte minst för kvinnan men även för allt våld som sker i nära relationer.

Text: Sven-Erik Alhem

I Sverige har vi för inte så länge sedan haft en lagstiftning som medgett "mannen i huset" att inom hemmets väggar i viss utsträckning utöva ager mot familjen utan att polis och åklagare hade möjlighet att agera. Våldtäkt inom äktenskapet var också länge straffritt eftersom mannen förr då ansågs ha ett berättigat krav på sexuellt umgänge. Nu är det som bekant en könsneutral sexualbrottslagstiftning som inte har någon som helst fredad zon i hemmiljö.

Det var heller inte så länge sedan som det i domstolarna och i utredningssammanhang kunde föras en diskussion om hur utmanande en våldtagen kvinna varit klädd och om hon mer eller mindre fick skylla sig själv om hon första gången hon träffat en man på krogen, bjudit honom hem till sig.

Utvecklingen har gått framåt vad gäller lagstiftning och förhållningssätt. Snart torde vi få en ny sexualbrottslagstiftning som bygger på samtycke och där också oaktsamhet från utövarens sida kan straffas. Kanske försvinner också själva brottsrubriceringen våldtäkt och ersätts med sexuellt övergrepp.

Regeringen har också nyligen presenterat en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, som gäller från och med den 1 januari 2017.

Allt är självfallet av godo som är ägnat att skapa bättre förutsättningar för att på alla sätt – helst förebygga helt – men i vart fall bekämpa allt våld

i nära relationer. Samtidigt är det de faktiska resultaten som räknas. Många kvinnor har dessvärre genom åren fallit offer för våld från män de haft en relation med. Därför måste hela brottsbekämpningen effektiviseras och så långt det någonsin är möjligt säkerställa att förundersökningarna genomförs professionellt och skyndsamt med där det är möjligt gedigen dokumentation av de viktigaste förhören. Allt för att söka eliminera försök till påtryckningar mot målsäganden att ta tillbaka sin anmälan eller att ändra uppgifter. Ingen målsägande ska för övrigt kunna "ta tillbaka anmälan" utan att det omgående föranleder ett förnyat förhör där grunderna för den ändrade inställningen nogsnat gås igenom.

Kort sagt; polisutredningarna måste – allmänt sett – bli bättre med bland annat gedigna riskbedömningar. Det är djupt tragiskt och oacceptabelt att så många kvinnor mördats genom åren av män de haft någon form av relation med. ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO JESSICA LARSSON

Brottsofferjouren

Neslihan Erdis, samordnare, Brottsofferjouren Värmland på Brottsofferjouren Sveriges inspirationsdagar. Hon berättade om hur jouren arbetar med ungdomar kring värderingar och attityder.

Inspirerande dagar för landets brottsofferjourer

Den 11–12 november bjöd Brottsofferjouren Sverige in till Inspirationsdagarna 2016 i Solna. En konferens fylld med nya kunskaper, diskussioner, erfarenhetsutbyte och inspiration.

Bland föreläsarna fanns Carl Pether Wirsén, författare och psykoterapeut som talade om att möta människor i migration. Gudrun Antemar, lagman vid Förvaltningsrätten i Stockholm, berättade om hat och hot på nätet. I sitt uppdrag som regeringens särskilde utredare presenterade hon i början av året betänkan- det Integritet och straffskydd SOU 2016:7.

Per-Anders Hultén, överläkare och Ann-Catrin Lindblom, leg. psykolog gav en fördjupad bild av diagnoserna autism, ADHD och

utvecklingsstörning. Lars Svedberg, Ersta Sköndal Högskola, talade om hur det ideella engagemanget ser ut i Sverige och Annika Öster, generaldirektör på Brottsförmyndigheten berättade om myndighetens arbete.

Deltagarna fick även välja mellan och olika seminarier. Mycket uppskattat var också att flera brotts- offerjourer bidrog med erfarenheter och tips från det lokala arbetet. Brottsofferjouren Värmland berättade om hur jouren arbetar med ungdomar kring värderingar och attityder. Brottsofferjouren Nordöstra Skåne talade om hur jouren utbildar äldre för att förebygga brott. Brotts- offerjouren Luleå presenterade sitt Arvsfondsprojekt Ung i rättspro- cessen + ADHD, ADD & Asperger (AST). ■

Polisens förmedling viktig fråga för Brottsofferjouren

Polisens förmedling till Brottsofferjouren, kvalitetssäkring och ett brottsofferpolitiskt program för Brottsofferjouren. Det var några av punkterna som stod på programmet när ordförande från landets brottsofferjourer träffades för en tvådagarskonferens i mitten av oktober.

Under konferensen föreläste Martin Stein, kriminalkommisarie, och Susanne Gosenius, jurist och samordnare, om utmaningar inom den nya polismyndigheten. En viktig fråga för Brottsofferjouren är polisens förmedling av brotts- offerärenden. Martin Stein och Susanne Gosenius presenterade polisens nya anmälningssystem som väntas träda i kraft i början av nästa år. Frågan om målsägande önskar brottsofferstöd ska då åter bli obligatorisk.

Monica Lysholm, förbunds- direktör på IDEA, talade om arbetsgivar- och arbetsmiljö- ansvar. Stig-Arne Bäckman, grundare av Urkraft i Skellefteå, inspirerade deltagarna genom att berätta om hur han arbetat för att skapa engagemang och hjälpa människor att hitta sin egen kraft.

Dagarna innehöll också mycket information från Brottsoffer- jouren Sverige kring bland annat kvalitetssäkring och Stöd på eget språk. Ett gemensamt brotts- offerpolitiskt program för Brottsofferjouren var en diskussions- punkt där deltagarna bidrog med kloka synpunkter. ■

Brottsofferjouren

Socionomen Emre Gungör föreläste om hederskultur ur männens perspektiv. Han har skrivit boken *Varför mördar man sin dotter?* och intervjuat flera hedersmördare i fängelser runt om i Sverige.

Temakonferenser: Våld i nära relation

Hedersrelaterat våld och förtryck och barn som bevittnat våld stod i fokus när Brottsofferjouren Sverige arrangerade temakonferenser inom området våld i nära relation.

Under hösten har två temakonferenser med samma innehåll hållits, en i Stockholm och en i Hässleholm. Målgruppen var anställda och ideella samordnare, stödpersoner, vittnesstödjare och förtroendevalda.

Bland annat föreläste komikern och författaren Zinat Pirzadeh och socionomen Emre Gungör om hedersrelaterat våld och förtryck. Barnrättsperspektivet lyftes av barnombudsmannen Fredrik Malmberg och Brottsofferjouren Sveriges vice förbundsordförande Monica Ekström berättade om Barnkonventionen som kommer att bli svensk lag.

– Vi hoppas att barnen får högre status i rättssammanhang i och med att Barnkonventionen blir lag, sa Monica Ekström. ■

Brottsofferjouren Sverige stärker kansliorganisationen

Runt om i landet arbetar lokala brottsofferjourer för att skapa ett förstärkt lokalt brottsofferstöd. För att Brottsofferjouren Sverige på bästa sätt ska kunna stötta det lokala arbetet har förbundsstyrelsen tagit beslut om en ny kansliorganisation för Brottsofferjouren Sverige.

Målet med den nya kansliorganisationen är att Brottsofferjouren Sverige ska anpassa det nationella kansliets verksamhet för att både ge ökade möjligheter till konkret stöd till lokala brottsofferjourer och nationella insatser för att förbättra situationen för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Prioriterade områden i den nya organisationen är utbildning, tillgänglighet genom Brottsofferjourens Telefoncentral, kompetensutveckling om olika brottsoffergrupper, ekonomi, arbetsgivarfrågor, marknadsföring och opinionsbildning.

Det senaste halvåret har flera nya medarbetare rekryterats till förbunds-kansliet. Sedan sommaren arbetar Joanna Sundqvist som rådgivare på Telefoncentralen. Hon ansvarar också för kompetensområdet hedersrelaterat våld och förtryck, vilket innebär att hon kommer att vara ett stöd för lokala brottsofferjourer inom den typen av ärenden. Hon kommer också att medverka i utvecklingen av Stöd på eget språk, där Telefoncentralen genom volontärer ger information, vägledning och stöd på 27 olika språk.

Daniel Grönberg tillträdde tjänsten som verksamhetsutvecklare för utbildningsområdet i slutet av augusti. Han kommer bland annat att ansvara för att planera och genom-

föra nationella konferenser. Andra viktiga arbetsuppgifter är planering av utbildningsmaterial, samverkan med andra organisationer och myndigheter och att skapa möjligheter för interaktiva utbildningslösningar.

Agneta Bergman påbörjade i slutet av augusti sin tjänst som kommunikatör för området våld i nära relation. Hon kommer att ansvara för planering och utförande av kommunikationsinsatser för att sprida kunskap om Brottsofferjourens arbete mot våld i nära relation. Bland annat olika event som exempelvis Brottsofferjouren Sveriges medverkan i Almedalen. Hon kommer också, tillsammans med övriga kommunikatörer, att arbeta med råd och stöd till lokala jourer i kommunikationsfrågor.

Sedan början av december är dessutom ytterligare två nya medarbetare på plats. Olle Cox, verksamhetsutvecklare för området barn och unga, kommer att arbeta med att stärka Brottsofferjourens stöd till unga brottsoffer och vittnen. Lena Ringqvist, kommunikatör, förstärker kommunikationsgruppens arbete med bland annat marknadsföring och opinionsbildning.

Brottsofferjouren Sveriges satsningar har möjliggjorts genom ökade medel från Brottsofferfonden och Socialstyrelsen. ■

Att göra motstånd – ny film om våld

Normaliseringen av våldet i en nära relation kan vara svår att förstå. Filmen Att göra motstånd beskriver hur våldet gradvis blir en del av vardagen.

Att göra motstånd är en film om våld, kontroll och hur motståndet kan se ut. Filmen är den andra av två filmer som Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks) producerat som berör begreppet normalisering.

I filmen får vi följa ett gift par, som till ytan verkar leva ett helt vanligt liv. Misshandeln börjar ganska snart med att mannen hindrar kvinnan från att umgås med vänner och kallar henne för nedsättande saker. Så småningom övergår det psykiska våldet även till rent fysiskt våld i form av slag och sexuella övergrepp.

Roks har tidigare tagit fram filmen Vexator – himmel till helvete som kom 2005. Att göra motstånd

Roks film Att göra motstånd är fritt återgiven efter verkliga händelser.

är en fristående film men kan ses som en fortsättning på Vexator, som även den tar upp normaliseringsprocessen. Filmen kan visas på lokala jourer, arbetsplatser och skolor. Läs mer på www.roks.se. ■

129 000

personer utsattes för någon typ av sexualbrott under 2015. Det visar en delrapport av Nationella trygghetsundersökningen (NTU) från Brottsförebyggande rådet (Brå). Betydligt fler kvinnor än män utsattes för sexualbrott förra året: 3 procent av kvinnorna jämfört med 0,4 procent av männen.

Förslag till ny sexualbrottslag

Våldtäktsbegreppet ska tas bort och samtycke vid sex ska betonas. Det föreslår 2014 års sexualbrottskommitté som nu presenterat sina förslag.

Betänkandet Ett starkare skydd för den sexuella integriteten SOU 2016:60 överlämnades till justitieminister Morgan Johansson den 5 oktober. Sexualbrottskommittén föreslår bland annat att sexualbrottslagstiftningen ska ändras så att gränsen mellan straffri och straffbar gärning dras vid om deltagandet i en sexuell handling har varit frivilligt eller inte. Brottsbeteckningen våldtäkt ska tas bort och ersättas med sexuellt övergrepp. Även vissa andra brott får nya brottsbeteckningar.

Kommittén föreslår också att det ska klargöras i lagtexten att sexualbrott som sker på distans, till exempel via internet, kan rubriceras på samma sätt som när personerna befinner sig på samma fysiska plats. Synen på sexualbrott mot barn ska också skärpas. ■

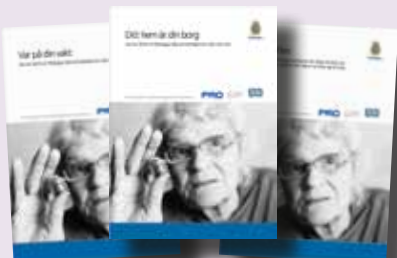
Brister i tryggheten för barn på skyddade boenden

Hälften av de som bor på skyddade boenden är barn. Trots det finns brister på flera boenden i arbetet med tryggheten för barnen, konstaterar Socialstyrelsen i en ny rapport.

Socialstyrelsen enkätundersökning bland skyddade boenden för våldsutsatta visar att 6 500 personer togs emot på ett skyddat boende mellan den 1 maj 2015 till den 30 april 2016. Cirka hälften av de boende var medföljande barn.

Endast omkring hälften av de skyddade boendena uppgav att de gör en säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn vid inflyttningen och en tredjedel vid utflyttning. Nästan varannat boende angav också att de har en åldersgräns för hur gamla medföljande pojkar får vara. Lägst angivna maxålder var 12 år. Att pojkar inte ges samma skydd och stöd som flickor är inte tillfredsställande, menar Socialstyrelsen. ■

Brott mot äldre

Utbildningsmaterialet "Försök inte lura mig" utgår från hur äldre personer kan skydda sig mot bedrägerier.

Brottsförebyggande samarbete prisas

"Försök inte lura mig" – Polisens, Brottsofferjourens, PRO:s och SPF Seniorernas gemensamma utbildningspaket – har vunnit första pris i den svenska brottsförebyggande deltävlingen i European Crime Prevention Award.

Priset delades ut av Brottsförebyggande rådet, Brå, i slutet av oktober. Juryns motivering lyder: "Försök inte lura mig" har på ett innovativt sätt arbetat för att öka medvetenheten hos äldre om hur de kan upptäcka och skydda sig mot bedrägeribrottslighet. Genom det framtagna utbildningsmaterialet, medföljande handledning och en bred samverkan har man möjliggjort spridande av kunskap och erfarenhetsutbyte avseende en brottstyp som ökar kraftigt, och där vissa typer av brott är särskilt inriktade mot äldre."

Årets tema i European Crime Prevention Award är organiserad brottslighet mot äldre. "Försök inte lura mig" blir Sveriges bidrag i den europeiska finalen som i år avgörs i Bratislava, Slovakien, den 14–15 december. ■

Förebygger brott mot äldre över hela landet

Bedrägerier mot äldre blir allt mer utstuderade. Med utgångspunkt i utbildningspaketet "Försök inte lura mig" har landets brottsofferjourer hittills genomfört ett 40-tal utbildningar och nått ut till ungefär 2 000 personer. Här berättar några jourer hur de arbetar för att göra äldre mer medvetna om hur de kan skydda sig mot brott.

Brottsofferjouren Värmland har anordnat större sammankomster och hållit studiecirklar i jourens lokaler.

"Försök inte lura mig" i Värmland

Brottsofferjouren Värmland har under våren och hösten 2016 haft studiecirklar och större sammankomster under temat "Försök inte lura mig". Det nu prisbelönade materialet har lockat många pensionärer till våra utbildningar.

– Träffarna har varit mycket uppskattade med livliga diskussioner och många frågor, säger Birgitta Jähne, brottsofferstödjare som har hållit i utbildningarna.

Sammanlagt har vi nått ut till över 200 pensionärer. I våra egna lokaler i Karlstad har vi hållit traditionella studiecirklar. Ute i länet har flera organisationer gått

FOTO: BROTTSOFFERJOUREN VÄRMLAND

samman och ordnat träffar. I Sunne kom som mest närmare 130 deltagare. I Lysvik samlades drygt 40 personer. Intresset för utbildningen har även lockat lokalpressen och Värmlandsradion. Båda gjorde reportage i Sunne. Efter de tre mötestillfällena har alla deltagare framfört ett stort uppskattande inför att ha fått upp ögonen för att man måste vara på sin vakt och med den kunskapen behöver man inte känna någon rädsla heller.

BROTTSOFFERJOUREN VÄRMLAND

Brott mot äldre

Trollhättan rustar äldre mot bedragare

Färre bedrägerier med medvetna äldre. Det är ledorden för Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet, som nu kört i gång studiecirklar för att lära äldre att stå emot bedragare.

Utbildningsmaterialet har tagits fram av Polisen och Brottsofferjouren tillsammans med pensionärsorganisationerna SPF och PRO. Det innehåller tre avsnitt:

- Var på din vakt, som handlar om bedrägerier på allmän plats.
- Ditt hem är din borg, bedrägerier som sker i eller vid bostaden.
- Syna bluffen, där någon försöker sälja något och lura till sig kort, koder och pengar.

Deltagarna får se på filmer som visar precis hur bedrägerierna kan gå till, och

materialet innehåller också en hel del fakta och nyttig information. Efter varje avsnitt får var och en med sig en broschyr med bra råd. Det blir livliga diskussioner i gruppen och deltagarna får också öva praktiskt på att freda sig. PRO Trollhättan var först ut att lära sig hantera bedrägerierna, men fler utbildningar kommer att hållas både i Trollhättan och Lilla Edet.

BROTTSOFFERJOUREN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGSSON

Uppsala Län uppmärksammar brott mot äldre

Brottsofferjouren Uppsala Län har under 2016 gjort en satsning för att uppmärksamma brott mot äldre.

I projektet har jouren träffat äldre och pratat om hur brottsutsatthet bland äldre kan se ut och hur de bättre kan skydda sig mot brott. Dessa föreläsningar har varierat i längd från 30 till 120 minuter. Genom föreläsningarna och spridningen av en egenuppskrift broschyr har jouren uppskattningsvis nått ut till flera hundra äldre. Broschyren har fått ännu större spridning då den har delats ut på flera marknader som jouren har deltagit i runt om i länet under hösten.

Responsen efter föreläsningarna har varit otroligt positiv och önskan är självklart att denna information kan nå ut till ännu fler. Inom projektet avser vi även att hålla en utbildning om äldres utsatthet för både jourens stödpersoner och andra

Brottsofferjouren Uppsala Län har tagit fram en broschyr som delats ut vid föreläsningar och i andra sammanhang.

som möter äldre i sitt uppdrag eller yrke. Syftet med utbildningen är att öka förståelsen och kunskapen om brott mot äldre för att förbättra det stöd som ges. Jouren har fått medel från Brottsoffermyndigheten för att genomföra projektet.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA LÄN

Stockholm-Gotland och Västerort föreläser för seniorer

Samordnare från brottsofferjourerna Stockholm-Gotland och Västerort har under våren träffat äldre och föreläst i studiecirklar på temat "Vaksam i vardagen".

Studiecirkarna kom till genom ett samarbete mellan omsorgsförvaltningen i Solna, ABF, lokalpolisen i Solna och de lokala brottsofferjourerna. Cirkarna, som letts av utbildade cirkelledare, har hållits på sju olika seniorträffar i Solna under våren 2016 och är uppbyggda utifrån utbildningsmaterialet "Försök inte lura mig" som PRO, Brottsofferjouren Sverige, SPF Seniorerna och Polisens nationella bedrägericenter tagit fram för att förebygga brott mot äldre.

Cirkarna berörde bland annat hur man hanterar sina pengar på ett tryggt sätt, reaktioner efter brott, brott på allmänna platser och i bostaden. Deltagarna har tagit del av tips på hur de kan vara just vaksamma i vardagen själva, men även fått kunskap om reaktioner på brott, om Brottsofferjouren och om vilket stöd vi kan ge. Studiecirkarna har varit uppskattade bland kursdeltagarna och andra yrkesverksamma inom äldreomsorgen. Omdömen vi fått via utvärderingar är att föreläsningen kändes givande, gav helt nya kunskaper, var informativ och mycket positiv. Totalt har vi nått 55 personer, majoriteten av deltagarna var mellan 76–85 år. Den äldsta var 97 år.

Vårens cirklar har varit startskottet till att studiecirkarna fortsätter i Solna, men även startar upp i Sundbyberg under hösten 2016 och med planer på att starta upp i Sollentuna under 2017.

BROTTSOFFERJOURERNA VÄSTERORT OCH STOCKHOLM-GOTLAND

Fråga experterna

FOTO AMANDA SÄSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit "Brottsoffret och rättsprocessen", del två i Brottsofferjourens kunskapsserie om brottsoffer.

FOTO HENRIK OLSSON

Peter Jonsson är chef för brottsskadeenheten på Brottsförmyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

FOTO SARAH LINQVIST

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Hur stoppar jag mitt ex?

Fråga: Jag är utnyttjad på många sätt av mitt ex. Han har förfalskat min namnteckning och tagit krediter i mitt namn. Han har registrerat bilar på mig och drar sedan på sig parkeeringsböter som jag måste betala. Hur kan jag stoppa detta?

Svar: Det är en jobbig situation du hamnat i och det tar tid att få rätsida på allt igen. Jag tycker du ska polisanmäla honom och låta polisen utreda det som hänt. Jag tycker också att du ska spärra alla dina uppgifter så ingen kommer åt dem. Du bör ta kontakt med alla företag där han utnyttjat ditt namn och förklara för var och en vad som hänt och informera dem att du polisanmält. Lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

polisanmäl flera gånger, men det har lagts ned av åklagare. Min rädsla och ångest fortsätter. Vad kan vi göra när det inte verkar hjälpa att anmäla?

Svar: Fortsätt polisanmäl och ansök om kontaktförbud. Ingen ska behöva leva med att någon hotar eller trakasserar på det sätt som du beskriver. Jag vet inte orsaken till varför ärendena läggs ned av åklagaren. Ofta läggs det ner på grund av avsaknad av bevis. Försök spela in samtal om han ringer igen så det finns konkreta bevis. Har du folk i närheten när han ringer kan du sätta på högtalartelefonen så andra kan höra vem som ringer och vad som sägs. Oftast ringer personer som hotar från dolt nummer och då är det svårt att bevisa vem som ringt. För att du ska få lugn och ro är det bra att du byter telefonnummer och håller det hemligt. Lycka till!

EVA ANDERSSON ADVOKAT

mina pengar? Kan jag ansöka om brottsskadeersättning för den saknade delen?

Svar: Att gärningspersoner döms att solidariskt betala skadestånd innebär en fördel för brottsoffret som nämligen kan kräva en av de dömda på hela beloppet, vilket kan vara särskilt motiverat när övriga dömda saknar betalningsförmåga. Den gärningsperson som har betalat skadeståndet får sedan kräva övriga skadeståndsskyldiga på de belopp som de ska svara för.

För att du ska kunna få brottsskadeersättning krävs att det kan visas att båda gärningspersonerna saknar betalningsförmåga. Du bör kontakta Kronofogden och ansöka om verkställighet mot både den som betalat "sin halva" och den som inte betalat alls. Kan Kronofogden inte driva in skadeståndet på grund av att betalningsförmåga saknas så får du ett utdrag som visar detta. Det förekommer att ett brottsoffer ingår avtal med en solidariskt skadeståndsskyldig om att denne ska betala "sin del" av skadeståndet och att målsäganden därmed avstår från ytterligare krav mot denne. Ett sådant avtal är ofta till nackdel för brottsoffret. Det kan också innebära att brottsskadeersättning inte kan lämnas om den person som man ingått ett sådant avtal med hade förmåga att betala hela skadeståndet.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Hur får vi hoten att upphöra?

Fråga: Min dotter var ihop med en man som slog henne och utsatte henne för psykiskt våld. Hon går fortfarande på samtal hos psykolog, lider av stresssymptom och panikångest. Efter att hon lämnade honom har jag själv blivit utsatt för hot på telefon av mannen. Han är

Hur får jag båda att betala?

Fråga: I en dom har två personer dömts att solidariskt betala ett skadestånd till mig. Den ena har redan betalat sin hälft, men den andra verkar inte kunna eller vilja göra det. Kronofogden är inkopplad, men inget händer. Hur får jag

TEMA

FOTO: GÖRAN STENLUND/SCANIAVAR BILBYRÅ. PERSONEN PÅ BILDEN HAR INGEN KOPPLING TILL TIDNINGENS INNEHÅLL.

Våld i nära relation

Kunskap för stärkt stöd.
Ny utbildning ska öka kunskapen om våld. **Sid 10**

Vid den utsattas sida.
Brottsofferjouren finns med genom hela processen. **Sid 12**

"Jag trodde att han skulle slå ihjäl mig."
Om att bryta upp. **Sid 14**

Vi måste fråga om ekonomiskt våld
Krönika. **Sid 16**

Kvinnofridslinjen

- Kvinnofridslinjen är en nationell stödtelefon för den som utsatts för hot och våld. Även närstående och personal som möter våldsutsatta kvinnor i sitt yrke är välkomna att höra av sig.
- Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrids kliniska enhet vid Akademiska sjukhuset i Uppsala på uppdrag av regeringen. Telefonlinjen har funnits sedan 2007. Under 2015 besvarades mer än 31 500 samtal.
- Kvinnofridslinjen har öppet dygnet runt och är gratis att ringa till oavsett var man bor i Sverige. Samtalet syns inte på telefonräkningen.
- Direktnumret till Kvinnofridslinjen är 020-50 50 50.
- Läs mer på www.kvinnofridslinjen.se

NCK:s kunskapsbank samlar kunskap om våld i nära relation

På NCK:s webbplats finns en kunskapsbank för den som söker kunskap inom områdena mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer.

Här finns information från forskare och aktuella forskningsprojekt, ämnesguider, litteraturtips samt en mängd publikationer från NCK och andra myndigheter.

Besök kunskapsbanken på www.nck.uu.se/kunskapsbanken

Utbildning på webben ska öka kunskap om våld

Kunskap om våld i nära relation är viktig för att våldsutsatta personer ska få rätt stöd. Därför har Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna tagit fram en webbkurs med syfte att höja kompetensen kring våld i nära relation.

Text: Agneta Bergman

Efterfrågan på kunskap och utbildning om våld har ökat. Kvinnofridsamordnare och andra yrkeskategorier i framför allt kommunerna har framfört ett behov av att säkerställa personalens kompetens. NCK:s nya webbkurs, som har producerats i samverkan med länsstyrelserna och Socialstyrelsen, är skapad för att vara ett stöd i kommunernas arbete med kompetensförsörjning.

Utbildningen är lättillgänglig och kostnadsfri. Den vänder sig i första hand till socialtjänsten, men kan också användas av yrkesverksamma inom till exempel vård, omsorg, skola

och rättsväsende. Även ideella på Brottsofferjouren, andra organisationer eller privatpersoner kan gå kursen.

Webbkursen är utformad så att den kan användas både individuellt och i grupp. Till kursen hör en manual för en kursledare. Det behövs ingen särskild förförståelse för att delta i kursen.

– Man lär sig alltid något i kursen även om man har kunskap

redan. Den ger också en inblick i hur andra verksamheter arbetar med våldsfrågan, säger Annika Engström, projektledare på NCK.

I kursen ingår bland annat:

- mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Annika Engström,
projektledare på NCK.

ILLUSTRATION MAGNUS HAGLUND

NCK:s webbkurs innehåller bland annat illustrationer och filmat material.

- kännedom om vad särskild sårbarhet kan innebära
- våldets omfattning och bakomliggande orsaker
- våldets uttrycksformer, mekanismer och konsekvenser för den som utsätts och för barn som lever med våld.

Efter genomförd utbildning är tanken att deltagaren ska ha fått en grundläggande kunskap och en vilja att få veta mer. Gärna också ha börjat reflektera över hur man arbetar med frågan på sin egen arbetsplats.

– Det är viktigt att få med så mycket som möjligt och det har varit en utmaning, berättar Annika Engström.

– Området är komplext och många har åsikter om frågan. Man vill inte att kursen ska vara för ytlig och heller inte vara för svårtillgänglig. Det gäller också att hitta balansen mellan text, bild och grafik, fortsätter hon.

Webbkursen har mottagits väl av användarna. Mer än 2 000 personer har påbörjat kursen och cirka 350 gruppintyg har skrivits ut.

– Det har varit höga förväntningar på kursen och det är ju utmanande att leva upp till, men det har gått väldigt bra, berättar Annika Engström.

Spridningen av kursen kommer fortsätta i flera år framöver tillsammans med länsstyrelserna. NCK kommer också följa upp med statistik. Filmerna i kursen kommer även textas. NCK kommer också att koppla webbkursen till sin ordinarie utbildningsverksamhet med bland annat kurser för utbildare, vilket kommer leda till större spridning på fler nivåer.

– Vi har en del tankar kring vidareutveckling av kursen, vi har till exempel fått förfrågan om översättning till engelska, vilket är väldigt roligt. Vi ser också fram emot att börja arbeta med det nya regeringsuppdraget att utveckla metod- och kompetensstöd för hälso- och sjukvården och tandvården, avslutar Annika Engström. ■

Läs mer om webbkursen:
www.webbkursomvald.se

Ny nationell strategi mot våld i nära relation

Regeringen har nu presenterat en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Strategin är en del av den jämställdhetspolitiska skrivelsen "Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid" där också en ny jämställdhetsmyndighet ingår.

Vid presentationen av satsningen poängterade regeringen att mäns delaktighet i jämställdhetsfrågor är en förutsättning för ett jämställt samhälle. Med den nya strategin ska jämställdhetsarbetets inriktning mot män och pojkar stärkas, bland annat när det gäller våldsprevention och hälsa. Särskilt fokus ska ligga på förebyggande insatser.

Området hedersrelaterat våld och förtryck lyftes också fram som prioriterat.

– Fler brott måste upptäckas och mer måste göras för att lagföra gärningsmännen. Vi tillsätter därför en utredning om att införa hedersmotiv som en särskild straffskärpningsgrund, sa justitieminister Morgan Johansson när strategin presenterades på en presskonferens.

En annan åtgärd i strategin är att ändra i examensbeskrivningarna i högskoleförordningen för de utbildningar där det bedöms mest angeläget.

– Människor som möter våldsutövare och våldutsatta i sitt yrke måste ha kunskaper om hur våld kan upptäckas, förebyggas samt vilka insatser som är effektivast, sa jämställdhetsminister Åsa Regnér.

Regeringen lyfte också fram det ideella arbete som görs mot våld i nära relation.

– Kvinnojouren gör ett fantastiskt arbete. Brottsofferjouren gör också det för många våldutsatta kvinnor som behöver stöd för att klara bland annat rättegångssituationen, sa justitieminister Morgan Johansson.

Strategin börjar gälla den 1 januari 2017. ■

Brottsofferjouren finns med genom hela uppbrottet

Varje dag söker sig i genomsnitt tolv personer till Brottsofferjouren efter att de utsatts för våld av någon som står dem nära. Under året har Brottsofferjouren Sverige satsat ytterligare för att öka kunskapen om våld i nära relation och stärka stödet till dem som utsätts.

Text och foto: Amanda Säfström

– **Det är viktigt** att Brottsofferjouren finns som ett komplement till annat stöd för våldsutsatta personer. Vi finns med genom hela processen – före, under och efter uppbrottet. Vi fyller en viktig funktion genom våra stödpersoners samtalsstöd, men också genom vittnesstöd, säger Heléne Carlsson, Brottsofferjouren Sveriges verksamhetsutvecklare för området våld i nära relation.

Brottsofferjouren Sverige arbetar sedan många år tillbaka för att stärka stödet till våldsutsatta personer och barn som bevittnat och upplevt våld. Genom ökade bidrag från Socialstyrelsen för 2016 har arbetet kunnat intensifieras ytterligare. Under hösten hölls två temautbildningar i Stockholm och Hässleholm. De fokuserade särskilt på barn som upplevt

våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

– Inom Brottsofferjouren arbetar vi utifrån ett barnrättsperspektiv. Att bevittna våld är många gånger en lika hemsk upplevelse för ett barn som att själv bli utsatt. Här kan våra stödjare göra en viktig insats genom att fråga en våldsutsatt person om den har barn och om barnen fått stöd, säger Heléne Carlsson.

Under året har

arbetet med att ta fram en bok om hedersrelaterat våld och förtryck pågått.

– Vi såg att det saknades ett riktigt bra utbildningsmaterial på området. Därför har vi satsat på att ta fram ett eget, berättar Heléne Carlsson.

Boken, som lanseras i början av nästa år, kommer att vara gratis och kunna bestäl-

las mot enbart fraktkostnad. Brottsofferjouren Sverige har också valt att satsa på kommunikation inom arbetet mot våld i nära relation. Sedan augusti arbetar Agneta Bergman som organisationens

kommunikatör på området. Tanken är att synliggöra arbetet mot våld i nära relation ännu mer och att nå ut till fler våldsutsatta.

I somras var Brottsofferjouren Sverige på plats i Almedalen och höll två seminarier.

– Våra seminarier var fullsatta. Dels höll vi ett seminarium kring kvinnor och flickor på flykt från kriget. De är många gånger redan brottsoffer när de kommer till Sverige och hamnar sedan i en utsatt situation här. Dels lyfte vi frågor kring barn som bevittnar våld genom visningar av dokumentärfilmerna *My life my lesson* och *Say*

Heléne Carlsson, verksamhetsutvecklare våld i nära relation, Brottsofferjouren Sverige.

” Vi fyller en viktig funktion genom våra stödpersoners samtalsstöd, men också genom vittnesstöd.

Våld i nära relation

TEMA

Something med efterföljande panelsamtal, berättar Heléne Carlsson. Läs mer om filmerna i faktarutan nedan.

Arbetet mot våld i nära relation är en stor del av Brottsofferjouren Sveriges verksamhet. Med hjälp av medel från bland annat Socialstyrelsen pågår nu till exempel ett stort arbete med kvalitetssäkring för hela Brottsofferjouren.

En annan viktig fråga som Brottsofferjouren Sverige har arbetat med under flera år är att stärka samverkan genom gemensamma regionala konferenser för polis, socialtjänst och brottsofferjourer. Från och med 2016 inkluderar Bro-

”Utan samverkan faller brottsoffer mellan stolarna. Det får inte ske.

ttsofferjouren Sveriges samverkanskonferenser också hälso- och sjukvård.

– Utan samverkan faller brottsoffer mellan stolarna. Det får inte ske. På konferenserna arbetar vi med att knyta tätare band mellan polis, socialtjänst, hälso- och sjukvård och Brottsofferjouren. Givetvis ingår också kompetenshöjning genom bra föreläsare. Konferenserna är mycket uppskattade av deltagarna, säger Heléne Carlsson. ■

FOTO BROTTSOFFERJOUREN VÄXJÖ

Samarbetar i Växjö. Från vänster: Mariah Andersson, verksamhetsledare Kvinnojouren Blenda, Therese Johansson, verksamhetsledare Brottsofferjouren Växjö och Monika Nielsen, enhetschef Familje Frid Kronoberg.

Samverkan för våldsutsatta – en självklar del i Växjö

Samverkan är viktig för att våldsutsatta ska få rätt stöd, menar Brottsofferjouren Växjö. I Växjö samarbetar Brottsofferjouren med Familje Frid Kronoberg och Kvinnojouren Blenda.

– Samarbete mellan olika nätverk är något som vi ser som en självklarhet för att brottsutsatta snabbt och tryggt ska få rätt hjälp. Att rätt kompetens kommer in på rätt plats är viktigt för den våldsutsatta kvinnan som har många andra kontakter kring sig som måste ordnas, säger Therese Johansson, verksamhetsledare, Brottsofferjouren Växjö.

Familje Frid Kronoberg finansieras av Region Kronoberg och länets åtta kommuner. Här finns stöd för barn från fyra år och uppåt. Kvinnojouren Blenda erbjuder samtalsstöd och akutboende.

– Vi kan till exempel ses i trepartsamtal för att brygga över. Våra vittnesstöd kan i god tid innan en rättegång följa med våldsutsatta kvinnor till tingsrätten och visa och förklara. Kvinnojouren Blenda och Brottsofferjouren samarbetar också kring jourens språkvolontärer. Står det en kvinna utanför dörren hos kvinnojouren och talar ett annat språk kan Blenda ringa oss, berättar Therese Johansson. ■

Dokumentärfilmer uppmärksammar barn som bevittnat våld

I dokumentärfilmerna My life my lesson och Say Something får vi följa två unga tjejer som båda växt upp med våld i hemmet. My life my lesson fokuserar på Felicias relation till sin våldsutövande pappa och Say Something på Isabells relation till sin våldsutsatta mamma.

Produktionsbolaget Film and Tell står bakom filmerna som är framtagna i samarbete med och stöd av Brottsofferjouren Sverige och flera andra organisationer. Samarbetet innebär bland annat att lokala brottsofferjourer kan arrangera visningar av filmerna. Organisationerna bakom filmerna har samlats i projektet Se barnen för att tillsammans förändra situationen för barn som upplever våld i nära relation. Läs mer på sebarnen.org

FOTO FILM AND TELL

FOTO FILM AND TELL

”Jag trodde att han skulle slå ihjäl mig”

Rosie misshandlades av sin sambo. Efter flera försök lyckades hon bryta upp med stöd från Kvinnojouren och Brottsofferjouren. Då väntade en lång och snårig rättsprocess som inte är över än. Det här är hennes berättelse.

Text och foto: Amanda Säfström

I början var han så charmig. Han visste precis vad han skulle säga och vad han skulle göra för att få mig att falla. Men ganska snart började jag misstänka att något var fel.

En kväll blev han svartsjuk. Han lyfte upp mig mot en vägg och tog stryptag. Hans ögon var kolsvarta. Jag trodde att han skulle slå ihjäl mig. En granne måste ha sett oss och ringt till polisen, för de dök upp. De tog med honom till stationen, men han släpptes igen vid tvåtiden på natten.

Nästa dag gick han och köpte ett partytält på någon billighetsaffär och satte upp det över hela balkongen. Han sa att det var för att det skulle bli trevligare, men vi visste båda två att det var för att ingen skulle kunna se in i lägenheten och se vad han gjorde mot mig.

Jag förstod att jag måste ta mig därifrån. Jag ringde till socialjouren och de bestämde en plats där vi

skulle mötas upp. Jag hade med mig en bag med dator och kläder. De hade ordnat ett rum på ett hostel. Där satt jag i ett rum utan fönster och med vägglöss. Jag klarade två nätter, sedan gick jag tillbaka till honom igen.

Han låg hemma på dagarna, men jag kunde försörja oss med min lön. På vägen till jobbet sms:ade han mig. Han ringde mig på jobbet och om en manlig kollega svarade blev han otroligt svartsjuk.

Jag berättade aldrig på jobbet om vad som hände hemma. Under hela tiden skötte jag mitt jobb perfekt trots att jag var nere på botten. Om jag inte hade haft jobbet hade jag gått under. Det var där jag hämtade kraft. Därför var det också extra jobbigt när han trakasserade mig på jobbet och hotade att ta kontakt med min chef.

En gång var hans 14-årige son på besök. Deras relation var inte så bra, men sonen såg verkligen upp till sin pappa. Jag stod och lagade mat när han började bråka och sa att jag lagade maten på fel sätt. Jag blev så arg att jag gick och tog en dusch. När

” Jag berättade aldrig på jobbet om vad som hände hemma. Under hela tiden skötte jag mitt jobb perfekt trots att jag var nere på botten. Om jag inte hade haft jobbet hade jag gått under.

jag kom ut från duschen i bara handduk drog han in mig i ett rum där sonen satt. Han slet av mig handduken och började sparka på mig där jag låg naken på golvet. Det var så förnedrande.

Till slut sa sonen ”Pappa sluta” och då slutade han. Sedan satt han och sonen framför TV:n och tittade på roliga filmer. Jag hörde hur de skrattade medan jag låg helt apatisk i sovrummet.

Jag har tänkt mycket på sonen och hur det här har påverkat honom. Jag polisanmälde och då gick det också automatiskt en anmälan till socialtjänsten. Och det var bra, det gjorde att sonens mamma kunde få hela vårdnaden om honom.

Min dotter ville inte komma och

” En kväll blev han svartsjuk. Han lyfte upp mig mot en vägg och tog stryptag.

Våld i nära relation

TEMA

”Jag är så arg på rättsväsendet. Det är en skandal att det inte fungerar bättre.

hälsa på längre. Men ibland dök hon upp oanmäld och hon sa till honom: ”Jag ser vad du gör med mamma, slut!”.

Till sist tog jag kontakt med Kvinnojouren. Då var jag så miss-handlad att jag knappt kunde gå. Jag var lite skeptisk, för jag har haft dåliga erfarenheter av kvinnojourer sedan tidigare. Men den här kvinnojouren var fantastisk. Annette och Sofie på kvinnojouren satt med mig i tre timmar och pratade. I deras boende fick jag möjlighet att bara vara, hämta kraft och hålla mig borta från allt.

Efteråt har han hotat mig. Han har ringt och sms:at. Med hjälp av en vän lyckades jag få tillbaka nycklarna till min lägenhet från honom. Men jag tyckte ändå att jag kunde se honom smyga omkring utanför. En natt när jag var sjuk i influensa och sov djupt måste han ha tagit sig in i lägenheten via den trasiga balkongdörren. Det var våta fotavtryck på golvet och på diskbänken hade han fimpat en cigarett. Som en markering att han hade varit där.

Sedan började rättsprocessen. Jag är så arg på rättsväsendet, det är skandal att det inte fungerar bättre. Allt drog ut på tiden, jag fick ligga på för att det skulle hända något. Mitt ärende hade så många olika utredare. Min första utredare hos polisen var jättebra, men i och med omorganisationen fick han börja patrullera på gatan istället. På åklagarsidan var det samma sak – jag tror att mitt ärende har haft sex, sju olika åklagare.

Rosie utsattes för misshandel av sin sambo. När hon lämnade honom fortsatte hoten. Nu är han dömd i tingsrätten till tio månaders fängelse, men domen har överklagats till hovrätten.

Jag ringde till Brottsofferjouren och fick kontakt med Maggan. Hon har varit underbar och ett stöd genom allt detta. Jag är ganska kritisk, ringer och fixar. Men alla klarar inte av att vara det. Hur ska en ung kvinna på 20 år klara det?

Mitt första målsägandebiträde var bra, men hon skulle få barn och då fick jag ett brev hem om att ett annat biträde utsetts åt mig. Jag ringde, mejlade och sms:ade men fick ingen kontakt. Till sist fick jag ett möte några dagar innan rättegången. Hon skällde ut mig för att jag själv hade hört av mig till polis och åklagare för att fråga hur det gick med mitt ärende. Då bytte jag målsägandebiträde till Eva Andersson, som Kvinnojouren och Brottsofferjouren rekommenderat. Hon var fantastisk, men det slutade med att jag fick betala kostnaden för målsägandebiträde själv.

Maggan från Brottsofferjouren var med mig under rättegången. Med

fanns också flickvännen som han gått till efter mig. Han knäckte tre av hennes fingrar som aldrig kommer att bli återställda. Men det åtalet lades ned i brist på bevis. Det tog hårt på henne.

Itingsrätten dömdes han till tio månaders fängelse för grov kvinnofridskränkning mot mig och för två andra brott – olovlig körning och grovt rattfylleri. Dessutom ska han betala 22 500 kronor till mig i skadestånd. Nu har han överklagat domen till hovrätten. Jag kommer att vara på plats där också även om jag egentligen inte behöver eftersom allt finns inspelat på band. Jag vill att de ska se mig där som en riktig person, precis som de kommer att se honom.

Idag bor jag på en annan adress och känner jag mig mycket starkare. Min dotter och jag har bra kontakt igen. Hon studerar till jurist och vill jobba med våldsutsatta kvinnor. Jag är så stolt över henne. ■

Vi måste fråga om ekonomiskt våld

Att ta makten över ekonomin är ett effektivt sätt att kontrollera sin partner. När vi möter våldsutsatta personer behöver vi ha kunskap om hur det ekonomiska våldet kan se ut. Det skriver Yvonne Zingmark, ledamot i Brottsofferjouren Sveriges förbundsstyrelse.

I mitt arbete inom socialtjänsten och inom Brottsofferjouren har jag genom åren mött många våldsutsatta kvinnor som utsatts för ekonomiskt våld. Under ett äktenskap kan det till exempel handla om att mannen tar kontroll över kvinnans bankdosor och konton. Hennes pengar förs över till hans konton och hon får endast mat- och fickpengar. När han gör inköp av bilar eller andra kapitalvaror samråder han inte med henne. Ofta hotar mannen kvinnan att han ska ruinera henne om hon lämnar honom.

Skilsmässa och bodelning är klart och tydligt reglerat i äktenskapsbalken. I de inledande paragraferna står det att makarna ska visa varandra trohet och hänsyn. De ska vidare vårda hem och barn och i samråd verka för familjens bästa.

De våldsutsatta kvinnor jag mött har inte levt i äktenskap som präglats av omsorg, hänsyn och tillit. De har i stället präglats av det motsatta. Mest vanligt har det psykiska våldet varit, där det ekonomiska våldet är en del.

Har det förekommit ekonomiskt våld under äktenskapet är risken stor att det fortsätter även efter en separation. I relationer med våld är det vanligt att kvinnan lämnar hemmet, ibland behöver hon skyddat boende. Mannen bor då kvar i bostaden och har därmed stora möjligheter att fortsätta kontrollera deras gemensamma egendom.

Vid en bodelning kan han till exempel motsätta sig försäljning, inte godkänna värderingar av tillgångar och vägra ge tillträde till bostaden. Om kvinnan inte kan få mannen att på frivillig väg och i samförstånd godkänna en bodelning kan hon ansöka om bodelningsförrättare. Kostnaderna ska betalas lika mellan parterna. Men

även här kan mannen vägra att redovisa sina skulder och tillgångar och överklaga förslag på bodelning. Detta kan pågå under flera år. Under tiden får kvinnan inte tillgång till sin del av bohaget, personliga tillhörigheter eller eventuella vinster i samband med försäljning. Hon tvingas många gånger köpa nytt bohag.

Trots att det kan bli kostsamt även för mannen, innebär det ändå att han fortfarande har kontroll och makt över kvinnan. Det blir ett sätt att straffa henne för att hon lämnat honom.

Vid en skilsmässa ska ibland mannen betala ett underhåll för barnen om de inte vistats lika stor del hos pappan som hos mamman. Flera kvinnor jag mött har inget underhåll trots att de har rätt till detta. De vågar helt enkelt inte begära det och inte heller söka bidragsförskott för barnen genom försäkringskassan, vilket är en möjlighet om mannen inte på frivillig väg betalar underhåll för barnen. Barnen går miste om pengar som skulle bidra till deras omvårdnad.

När vi möter en våldsutsatt kvinna är det viktigt att ställa frågor kring ekonomi. Försök hjälpa henne att öppna nya bankkonton som mannen inte har tillgång till. Hon behöver stöd och hjälp att försöka hantera den situation hon lever i samt förståelse för hur mycket det ekonomiska våldet påverkar även efter en separation. ■

Yvonne Zingmark är ledamot i Brottsofferjouren Sveriges förbundsstyrelse. Hon arbetar idag som barnutredare inom socialtjänsten och har många års erfarenhet av att möta våldsutsatta kvinnor både inom socialtjänsten och inom Brottsofferjouren.

FOTO AGNETA BERGMAN

Jourerna berättar

Bohus-Norra Älvsborg sprider kunskap

Bohus-Norra Älvsborg fortsätter arbetet med ökad synlighet för jouren och dess arbete efter sammanslagningen av de två jourerna Uddevalla och Vänersborg-Dalsland 2016-07-01.

Arbetet med att göra jouren till en välkänd och respekterad aktör i samtliga ingående tio kommuner fortsätter att vara prioriterat och är ett fortlöpande arbete.

Under hösten har en rad föreläsningar skett vid SFI-utbildning för nyanlända, PRO:s och SPF:s pensionärsföreningar. På Internationella Icke-våldsdagen den 2 oktober hade jouren informationsbord på biblioteken i Uddevalla, Vänersborg och Vargön. Jouren deltog i Mellerudsmässan under två dagar och hade även information vid marknaden i Vänersborg.

Under november kommer filmen Say Something visas för allmänheten på Bohus-

läns museum den 17 november och Biblioteket Vänersborg den 15 november.

I november startar även information till högstadieelever med start i Dalboskolan, Frändefors. Den 24 november har jouren en öppen föreläsning på Folkets Hus Vänersborg. I slutet av månaden genomförs annonskampanj för att värva medlemmar och stödpersoner till den utbildning som kommer att ske i februari.

Jouren har deltagit i en rad seminarier och föreläsningar som anordnats av länsstyrelsen i Västra Götaland, Brottsoffermyndigheten och riksförbundet. Jouren är också med i lokala brottsförebyggande råd och arbetsgrupper för våld i nära relation samt i nätverk som Tryggare Liv,

Rigmor Nilsson informerar om Brottsofferjouren på marknaden i Vänersborg.

Forum Vänersborg och länsstyrelsens nätverk Ett Jämställt Västra Götaland. Bidrag från Socialstyrelsen har gjort att vi fortlöpande kunnat arbeta med våld i nära relation under året. Glädjande nog har ärendeinflödet ökat kraftigt och är åter på hög nivå och efterfrågan på vittnesstöd vid tingsrätterna i Uddevalla och Vänersborg fortsatt stor.

BROTTSOFFERJOURNEN BOHUS-NORRA ÄLVSBOG
RUNE ANDREASSON, ORDFÖRANDE

Stöd på eget språk i Växjö

Brottsofferjouren Växjö:s projekt med utbildning av egna språkvolontärer är en framgång och blir nu en permanent del av jourens verksamhet. Initiativet till Stöd på eget språk i Växjö togs förra året av jourens verksamhetsledare Therese Johansson. Volontärer utbildades och nu har jouren sju språkvolontärer. Tillsammans kan de ge stöd på totalt 13 olika språk.

Brottsofferjouren Sverige startade Stöd på eget språk 2007 nationellt. Växjö är först med ett lokalt projekt som nu sprider sig till fler jourer.

– Det känns roligt att kunna inspirera andra. Just nu håller fem andra

Språkvolontärerna Adriana Petrache, Anna Nayyeri och Ismail Mohammed tillsammans med jourens verksamhetsledare Therese Johansson. Fotot är tidigare publicerat i Magazinet.nu som uppmärksammat projektet.

brottsofferjourer på att rekrytera språkvolontärer, berättar Therese Johansson.

BROTTSOFFERJOURNEN VÄXJÖ

Solveig Fridström, Emilia Engdahl, Gunn Ålmegran, Lisbeth Bengtsson och Kerstin Hulthén jobbar i föreningens tält.

Trollhättan stad fyller hundra år i år. Detta firas med många trevliga arrangemang under hela året. Själva födelsedagen firades 20 augusti med att stadens föreningar, över 100 stycken, visade upp sig på Gågatan och övriga gator i centrum. Massor av folk var i rörelse och Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet var förstas med.

BROTTSOFFERJOURNEN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGTSSON

Jourerna berättar

FOTO: BROTTSOFFERJOURNEN VÄRMLAND

Eva Aronsson, Brottsofferjouren Värmland, Cecilia Haglund, socialtjänsten, Karlstad kommun och Lennart Hynynen, Polisen, informerar.

Huskurage – satsning mot våld i Värmland

2015 beslutade Karlstads kommun att införa Huskurage. Ett initiativ med målet att förhindra våld i nära relation genom att ge grannar verktyg att agera.

Huskurage tydliggör hur boende kan agera. Det handlar om enkla åtgärder som hjälper till att förebygga och stoppa våld i hemmet, inte om att gå in i fysiskt handgemäng. I Karlstad valde man att börja med det kommunala bostadsbolaget Karlstads Bostads AB (KBAB) och tillsammans med bovärdarna anordna informationsmöten för hyresgäster. Brottsofferjouren Värmland har tillsammans med säkerhetskoordinator på Räddningstjänsten, Polisen och socialtjänsten i Karlstad hittills under 2016 varit på tolv bostadsområden i Karlstad. Vi har informerat om vår verksamhet och vilket stöd och vilken hjälp vi kan bistå med. Vi ser detta som ett ypperligt tillfälle att skapa nya samverkansmöjligheter och sprida kunskap om vår verksamhet till kommunens invånare.

BROTTSOFFERJOURNEN VÄRMLAND

Nya stödpersoner utbildas i Trollhättan

Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet har startat en ny kurs för blivande stödpersoner. Drygt 15 personer från Trollhättan, Vänersborg och Lilla Edet är anmälda till kursen, som kommer att omfatta sex träffar.

Under kursen får deltagarna bekanta sig med några av de institutioner som de sedan kommer att samverka med. Man gör studiebesök hos polisen och får information om vad som händer efter polisanmälan, hur förundersökningar i brottmål går till, när sådana ska inledas och avslutas och vilka lagar som reglerar detta. Deltagarna får besöka tingsrätten, där de träffar lagman, åklagare, nämndeman och en advokat, knuten till jouren, som ofta medverkar som målsägandebiträde.

En träff leds av en psykolog, som också är knuten till jouren. Den handlar om kommunikation och bemötande. Till en annan kommer representanter för socialtjänsten och informerar om deras ansvar för brottsoffer. Då kommer också samordnaren för kommunens Integrationscentrum, som är en fem veckors kurs för nyanlända, som fått

uppehållstillstånd och blivit kommunplacerade i Trollhättan. På varje sådan kurs finns Brottsofferjouren med och informerar.

Hälsö- och sjukvården medverkar med personal från akuten och vid ett annat tillfälle ordnas besök på kriminalvården och frivården. Deltagarna får inblick i jourens rutiner, administration och statistikföring. Planer finns också på att bjuda in representanter för media för att diskutera deras roll i brottsofferarbetet.

Första träffen ägde rum i jourens lokal på Hjortmossen i Trollhättan. Den inleddes med att förre ordföranden, Bengt Laveberg, gick igenom kursplan och studielitteratur, berättade om Brottsofferjourens verksamhet, tystnadsloftet och värdegrunden.

Alla deltagare fick den nya handboken, som ska läsas mellan träffarna och sedan användas som uppslagsbok. De fick också Brottsofferjourens verksamhetsberättelse och diverse informationsmaterial.

Efter de sex kurstillfällena blir varje deltagare tilldelad en mentor, som under åtta veckor ska hjälpa den nyutbildade till rätta, låta henne eller honom vara med vid stödsamtal och på tingsrätten och eventuellt ordna fler studiebesök.

BROTTSOFFERJOURNEN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGTTSSON

FOTO: BROTTSOFFERJOURNEN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET

Nätverksträff i Växjö

Den 20 september tog Brottsofferjouren Växjö emot Brottsofferjourerna Södra Kalmar län, Oskarshamn, Sunnerbo, Älmhult, Höglandskommunerna, Blekinge, Jönköping och Småland West för en nätverksträff. Totalt var vi 28 deltagare. Under

dagen berättade Fredrik Selin, jurist på Brottsoffermyndigheten, om myndighetens verksamhet och höll en workshop kring ersättningsfrågor. Det var mycket uppskattat.

Södra Kalmar län tog över stafett-pinnen och bjuder in till nätverksmöte nästa år.

BROTTSOFFERJOURNEN VÄXJÖ

Jourerna berättar

Skyddad identitet och kriminalteknik i fokus på utbildning i Gävleborg

Teman för utbildningen var denna gång "Skyddad identitet", "Varför läggs förundersökningar ner?", "Socialtjänstens arbete med våldsärenden" och "Kriminalteknik". Trettioen aktiva brottsoffermedarbetare från länets sex Brottsofferjourer samlades i Best Western Hotel Söderhamn till utbildningsdagarna 21–22 oktober.

Utbildningen inleddes med att Skatteinformatören Helena Mickelsson vid Skatteverket i Hudiksvall berättade om möjligheten att få skyddade personuppgifter, sekretessmarkering och kvarskrivning. Förundersökningsledare Torbjörn Bolkéus, Söderhamn informerade därefter om orsaken till att förundersökningar läggs ned. Samma tema hade före detta överåklagare Sven-Erik Alhem, som bland annat betonade frågan om rätten till överprövning av förundersökningsledares beslut om nedläggning av förundersökning.

Dag två inleddes med att Monica Quadts, samordnare våld i nära relatio-

Före detta kriminalteknikern Sven-Olof Sandqvist berättade om sina många tjänsteår vid Tekniska roteln i Gävleborgs län.

ner vid Socialtjänsten i Gävle, föreläste under rubriken Socialtjänstens arbete med våldsärenden. Hon berättade bland annat om projektet Öppen vårdmottagning, som är framgångsrikt i Gävle.

Studiedagarna avslutades med att före detta kriminalteknikern Sven-Olof Sandqvist, Gävle, berättade om sina många tjänsteår vid Tekniska roteln i Gävleborgs län. Han belyste informationen med bilder som visade hur teknikererna arbetade på brottsplatserna.

Sammantaget två lärorika studiedagar med trevliga och engagerade föreläsare.

BROTTSOFFERJOUREN REGION GÄVLEBORGS LÄN
STURE HOFVENSTAM, VICE ORDFÖRANDE

Lärorik kväll i Kalmar

Den 12 oktober bjöd Brottsofferjouren i Södra Kalmar län in till en gratis föreläsning med kriminologen Maria Dufva i ämnet "Barns och ungdomars liv på nätet/sociala medier och deras erfarenheter därifrån".

Föreläsningen hölls kvällstid på Profästet i Kalmar och ett 50-tal personer med olika professioner och även personer med ett privat intresse kom för att lyssna till en mycket givande och stundtals riktigt skrämmande föreläsning. Maria talade om hur viktigt det är med närvarande föräldrar. Precis som vi frågar hur det var på fritidsaktiviteten bör vi även fråga – hur var det på nätet idag? Bland det värsta vi kan göra är att skuldbelägga, då kommer de som blivit utsatta på ett eller annat sätt aldrig våga berätta. Tack Maria för en fantastisk föreläsning och för alla goda råd om hur vi ska bemöta barn och ungdomar som blivit utsatta!

BROTTSOFFERJOUREN SÖDRA KALMAR LÄN

Uppsala Län nominerades till priset årets Trygghetshjälte

För andra året i rad har Länsförsäkringar i Uppsala genomfört en tävling för att utse årets Trygghetshjälte.

Bland de tio nominerade fanns Brottsofferjouren Uppsala Län. Tävlingen var en del i en konferens kring CSR – "Uppsala tar ansvar" – som anordnades av affärsnätverket Relation. Under dagen genomfördes många givande seminarium och deltagarna fick också äran att lyssna på kloka ord från både Lina Thomsgård och Leo Razzak.

Titeln som Trygghetshjälte och vinstsumman på 50 000 kronor gick till Ljusare framtid, ett projekt som startats av eldsjelen Michel Toumeh. Målet med projektet är att hjälpa ungdomar att skapa ett bra liv utan droger och kriminalitet. Brottsofferjouren är extra stolt och glad då Michel utöver sina omfattande åtaganden har varit engagerad inom Brottsofferjouren i över tio år. Vi önskar vinnaren ett stort grattis!

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA LÄN

Programledaren Måns Möller ledde konferensen där årets Trygghetshjälte utsågs.

Jourerna berättar

”Det som är bra för unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är bra för alla”

Luleå Brottsofferjour arbetar med ett treårigt pilotprojekt ”Ung i rättsprocessen + ADHD, ADD & Asperger (AST)” med finansiering av Arvsfonden. Pilotprojektet pågår åren 2016–2018. Målet är att öka möjligheten för unga personer med ADHD, ADD eller Asperger att ta tillvara sina rättigheter och att göra sin röst hörd i rättsprocessen.

Tillsammans med rättsväsendets representanter, pedagoger och unga med ADHD, ADD eller Asperger ska Luleå Brottsofferjour genomföra utbildningsdagar, som i sin tur ska leda fram till ett metodmaterial (handbok, e-learning och vägledning) i ämnet för rättsväsendet och skolan. Metodmaterialet ska sedan spridas nationellt via Brottsofferjouren Sverige.

Idén till projektet har funnits sedan år 2011/2012. Eva Forsbergs och Ingri Vestins egna erfarenheter av unga personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som har utsatts för, bevittnat eller begått brott tillsammans med uppgifter från andra aktörer ledde till frågor om rättssäkerheten för unga med NPF.

– Genom åren har vi i vårt arbete träffat många unga personer med någon form av funktionsnedsättning. Vi har inte alltid undersökt om de har haft någon diagnos men ofta svarar ungdomarna om man ställer en fråga. Till exempel ”Är det något som har varit svårt för dig?” och i samtalet kan man sedan få veta att ungdomen ifråga har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, berättar Eva Forsberg.

– Sådana gånger känns det så bra att man verkligen frågade, så att man

Ingri Vestin och Eva Forsberg, Brottsofferjouren Luleå, föreläser på projektets konferens.

FOTO: BROTTSOFFERJOURN LULEÅ

kan anpassa stödet utifrån funktionsnedsättningen. Jag upplever att det kan finnas en rädsla för att ställa frågor kring funktionsnedsättning, men jag har själv aldrig upplevt att någon har blivit arg eller ledsen över en sådan fråga, säger Ingri Vestin.

– Det är viktigt, tror jag, att man har skapat en slags relation och lärt känna ungdomen lite innan man ställer frågan. Att man träffas i verkliga livet – ”live” – och har skapat en bra kontakt, säger Eva Forsberg.

– Ja, en sådan fråga kan man inte ställa i ett telefonsamtal. Man behöver kunna läsa av kroppsspråk och blickar till exempel. Jag skulle vilja säga att det är särskilt viktigt med personliga möten när det gäller unga med NPF. Och att man kan vara rakt på sak men på ett känsligt, omhändertagande sätt, säger Ingri Vestin.

Eva berättar vidare att det ibland kommer fram i samtal med unga personer att de har särskilt stöd, till exempel en god man, förvaltare eller särskilt boende. Detta kan också vara en ledtråd till att ungdomen har en diagnos och kan behöva extra stöd och hjälp av oss. Då är det också viktigt att ta reda på om de har något socialt nätverk, hur det ser ut och vilka som vet om att ungdomen har utsatts för brott. Om det finns någon eller några personer som behöver informeras, veta om att vi träffar ungdomen, vara med på möten och se vidare.

Eva och Ingri åkte till Skellefteå 2012 för att höra Arvsfonden beskriva villkor och kriterier för projekt hos dem. Därefter satte ett cirka ett år långt förarbete igång. Bland annat gjordes en omvärldsundersökning som på flera sätt bekräftade den tes som Eva och Ingri hade, till exempel forskning från Katrin Lainpelto vid Stockholms universitet avseende sämre rättstrygghet för barn med NPF. Eva och Ingri arbetade också mycket med att knyta kontakter, med konsulter och andra som var och är viktiga för projektet.

Pilotprojektet godkändes i september 2015 och idag arbetar Eva, Ingri och Ninni Rönnqvist halva sina arbetstider med pilotprojektet och resterande halvtid med Brottsofferjourens reguljära verksamhet. Den 26 april 2016 genomfördes en stor konferens med cirka 130 deltagare från rättsväsendet i Luleå. Återkopplingen från konferensdeltagarna var mycket positiv: innehållet var givande och relevant för deltagarnas arbete och nya insikter hade nåtts. Många deltagare avsåg att anpassa sitt bemötande till klienten utifrån tips och råd som gavs under utbildningsdagen och fokusera på tydligare kommunikation.

Under hösten 2016 genomförs kompetensdagar med lärare, kuratorer, skolsköterskor och rektorer innehållande aktuell forskning.

BROTTSOFFERJOURN LULEÅ
NINNI RÖNNQVIST

Jourerna berättar

Brottsofferjouren Umeå på besök i Luleå

Ett bidrag från Länsstyrelsen i Västerbotten har gjort det möjligt för Brottsofferjouren i Umeå att besöka andra jourer i landet för erfarenhetsutbyte och inspiration i arbetet med att utveckla verksamheten. Nyligen gick färden mot Luleå, där Ingri Vestin och Robert Ahlqvist, samordnare respektive styrelseledamot och före detta ordförande i Brottsofferjouren i Luleå, generöst delade med sig av sina erfarenheter och informerade om den verksamhet de bedriver. De betonade särskilt vikten av kontinuerlig kontakt med rättsväsendet för förståelsen av Brottsofferjourens uppdrag. Sådana kontakter underlättar samverkan med handläggare hos polisen, åklagare, tingsrätten och advokater. För deltagarna från Umeå, styrelsemedlemmar och samordnare, var det lätt att imponeras – av de goda kontakterna med kommunen, de ändamålsenliga lokalerna i det centralt

Glada besökare från Brottsofferjouren Umeå tillsammans med teamet i Luleå. Robert Ahlqvist och Ingri Vestin (i grönt) i förgrunden.

liggande Rättscentrum, och inte minst personalen och verksamheten i stort och de projekt man arbetar med.

När vi lämnade Ingri och Roland och de övriga i teamet var vi fullmatade med intressant information. Diskussionen gick sedan varm under kvällens middag på lokal i Luleå och under resan hem dagen efter. Erfarenheterna av besöket kommer att vara till stor glädje framöver i Umeå. Ett varmt tack till Brottsofferjouren i Luleå!

BROTTSOFFERJOURN UMEÅ

Kungsbacka på Bokbussen

Brottsofferjouren Kungsbacka är med på Bokbussen under hösten och informerar på samtliga nio olika turer i kommunen. Vidare har vi deltagit i ett Seniorevent för 50+, informerat om "Försök inte lura mig" på olika pensionärsföreningar och deltagit på en inspirationsdag om "Hälsa för dig över 65 år" – allt för att personer som är utsatta för brott ska känna till Brottsofferjouren.

BROTTSOFFERJOURN KUNGSBACKA

Utbildning i Jönköpings län

Den 11 oktober samlades brottsofferjourerna för Jönköping, Småland West och Höglandskommunerna i Vrigstad för en träff. Inbjudna gäster var också brottsoffersamordnare från polisen i hela länet samt polisens familjevaldsutredare från Höglandet.

En punkt på programmet Emma Jangestig föreläsning "En resa från helvetet och ut igen". Emma berättade mycket sakligt om händelsen när hon själv blev skadad och hennes två barn skadades så svårt att de avled. Hur tar man sig igenom en sådan händelse? Emma berättade om tiden på sjukhuset och om hur man avvaktade med

att berätta att hennes två barn inte längre fanns i livet. Hon berättade om det fantastiska stöd hon fick av sin familj och sin sambo. Hon berättade även om allt stöd och hjälp hon fått av sjukvården. Hon berättade stolt att hon är fyrabarnsmor – till två änglabarn och två jordbarn. Emma åker runt och föreläser – dels för att hjälpa andra i samma situation och att få medmänniskor att förstå – men det är även en läkningsprocess för henne själv. Vi som lyssnade på Emma var mycket tagna men samtidigt så tacksamma att få träffa denna underbara kvinna som förmedlade sådan styrka och kärlek.

Efter Emmas berättelse såg vi filmen Say Something. En fin skildring om hur

familjevalds konsekvenser lever kvar länge efter själva våldshandlingarna upphört.

Under hösten har också en grundutbildning för hela länet påbörjats med 15 intresserade deltagare som vill bli antingen vittnesstödjare eller stödpersoner. Grundutbildningen börjar med en tvådagarskurs där bland annat polis och åklagare berättar om sin del i rättskedjan. Därefter, och innan godkännande av styrelsen, är det studiebesök på polisen, häktet, frivården och tingsrätten, samt praktik som stöd person eller vittnesstödjare. Positivt att så många vill bli volontärer hos oss.

BROTTSOFFERJOURNerna JÖNKÖPING, SMÅLAND WEST OCH HÖGLANDSKOMMUNERNA

Jourerna berättar

Årlig konferens i Västernorrland

En strålade höstdag i mitten av oktober gick den årliga brottsofferkonferensen i Sundsvall av stapeln, ett samarrangemang mellan Polisen och Brottsofferjouren. Klas Johansson, chef för polisregion Nord, välkomnade och Lars Edlund, ordförande för Brottsofferjouren Västernorrland, presenterade dagens huvudteman som handlade om bedrägerier samt sexuella övergrepp mot barn och ungdomar. Ämnen som verkligen kom att fånga de 160 deltagarna och nära nog kröp under skinnet innan dagen var över.

Polisinspektör Jan Olsson från Nationellt bedrägericenter i Stockholm gav exempel på olika typer av kortbedrägerier som kan drabba oss alla. Han berättade också att många numera får sin identitet stulen, så kallad ID-kapning. År 2015 blev 85 000 svenskar ID-kapade och utifrån gjorda anmälningar hittills i år kan fjolårets siffra nära nog fördubblas. Jan Olsson varnade och sa att detta måste stoppas med det snaraste eftersom kriminella ligor som specialiserar sig på IT-relaterad brottslighet mycket väl skulle kunna hota hela det monetära systemet. Men han pekade också på ljusglimtar och hopp. Kortleverantörer börjar förstå svagheter i sina produkter. Allt eftersom täpps bristerna till. Polisen blir duktigare på att spåra de som håller på med denna typ av brottslighet. Personer lagförs och straff utmåts.

Sedan representanter från Brå gett oss forskningsresultat som visar att tillgreppsbrott minskar och bedrägerier ökar var det dags för dagens huvudnummer då den välkände före detta idrottsmannen och höjdhopparen Patrik Sjöberg tog till orda. De flesta av oss kände nog till lite om hur hans barn- och ungdomstid varit genom det han delat med sig av i mediala sammanhang och som nu finns dokumenterat i bokform.

FOTO: BROTTSOFFERJOURNEN VÄSTERNORRLAND

Lars Edlund, ordförande Brottsofferjouren Västernorrland, föreläsaren och höjdhopparen Patrik Sjöberg och Thomas Nilsson, chef för polisens utredningsenhet, Region Nord.

Klas Johansson, chef för Polisregion Nord.

På ett enkelt men mycket fängslande sätt gav han en värdig och samtidigt öppen-hjärtig bild av sin barndoms upplevelser där han av en idrottsledare, som under en period också var hans styvfar, blev utsatt för övergrepp som resulterade i plågsamma upplevelser. Patrik kände sig förtvivlad, ensam och rädd. Hans utsatthet ledde till skolskolk, pojkestreck och annat av för en ung pojke destruktiva och obehagliga upplevelser. Varför frågade ingen hur han hade det? Såg inte en enda hur han mådde? Jo visst, många såg, men ingen frågade. Man sa att han skulle skärpa sig, att han ingenting kunde, att han skulle bli socialfall om han fortsatte.

Samtidigt har han mött kritik för att han först i vuxen ålder berättat om sina

barndomsupplevelser. Patriks svar är att barn och ungdomar absolut inte kan förväntas berätta om sådant. I Patriks fall var det ju dessutom hans tränare som var orsaken. Samtidigt som han förgrep sig på Patrik gav han också beröm för att Patrik var så duktig, för de framsteg han gjorde och berättade hur bra höjdhoppare han skulle kunna bli.

Avslutningsvis riktade Patrik sig till de företrädare för skola, socialtjänst, ungdomsledare, föreningar och alla goda krafter som har kontakt med barn- och ungdomar och fanns med i salongen. Fråga om du ser att något inte verkar stå rätt till, vädjade Patrik.

BROTTSOFFERJOURNEN VÄSTERNORRLAND
JAN BERGQUIST

Uppskattad cafékväll på Gotland

I slutet av september anordnade Brottsofferjouren Gotland en cafékväll på Träffpunkt Gråbo. Inbjudna var Tryggve Karlsson och Börje Holmgren alias "Kling o Klang". Båda har jobbat som närpoliser i området. De berättade på ett humoristiskt sätt om sitt arbete där de lyckats skapa trygghet i ett mycket utsatt område.

Vi fick även inblick i nuläget hos

Polisen. Börje jobbar sedan ett år tillbaka i jouren både som vittnes- och brottsofferstödare.

En mycket uppskattad och välbesökt cafékväll. Många glada skrat och rungande applåder allrahelst när Tryggve och Börje marscherade runt bland åhörarna och sjöng "Här är polisen som mitt i gatan står".

Stort tack till er båda för en oförglömlig kväll!

BROTTSOFFERJOURNEN GOTLAND

Brottsofferjourerna

facebook.com/BrottsofferjourenSverige
Flera lokala jourer har också egna sidor på Facebook.

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour.

För postadresser se www.brottsofferjouren.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på **0200-21 20 19** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjouren.se eller ring 0200-21 20 19.

Brottsofferjouren Sveriges kansli

Brottsofferjouren Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjouren.se.

Brottsofferjouren Sveriges styrelse

Brottsofferjouren Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjouren på www.brottsofferjouren.se.

BLEKINGE LÄN

Blekinge

Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby, Sölvesborg
Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
Sölvesborg: 0456-144 10
info@blekinge.boj.se
www.blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

Avesta-Hedemora

0225-77 45 77
070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
www.avesta-hmora.boj.se

Leksand-Rättvik

0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

Mellersta Dalarna

Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken, Säter
0243-143 71
070-625 65 80
info@mdalarna.boj.se
mellerstadalarna.boj.se

Mora-Orsa-Älvdalen

Malung-Sälén, Vansbro
0250-181 68
info@mora.boj.se
www.mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Gotland

0498-65 58 00
gotland@boj-stockholm-gotland.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
www.bollnas-boj.se

Gästrike Västra

Hofors, Ockelbo, Sandviken,
026-25 90 00
070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle

026-10 55 77
070-570 32 10
info@gavle.boj.se
www.gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig

0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal

0651-101 01
0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn

0270-101 21
070-526 64 03
boj.soderhamn@telia.com

HALLANDS LÄN

Falkenberg

0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland

Halmstad, Hylte, Laholm
035-12 48 24
035-12 48 43
info@sodrahalland.boj.se
www.sodrahalland.boj.se

Varberg

0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund
063-51 24 00
073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
www.jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Högländskommunerna

Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vetlanda
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

Jönköping

Habo, Jönköping, Mullsjö
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
www.jonkoping.boj.se

Småland West

Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
www.smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-Mönsterås-Högsby

0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
www.oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län

Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
www.kalmar.boj.se

Vimmerby-Hultsfred

Hultsfred, Vimmerby, Västervik
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

Sunnerbo

Ljungby, Markaryd
Ljungby: 0372-145 21
Strömsnäsbruk: 0433-719 25
info@sunnerbo.boj.se
www.sunnerbo.boj.se

Växjö

Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
www.vaxjo.boj.se

Älmhult

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Boden

0921-124 44
info@boden.boj.se
www.boden.boj.se

Luleå

0920-104 13
info@lulea.boj.se
www.lulea.boj.se

Piteå-Älvdals

Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå, Älvsbyn
0911-181 81

SKÅNE LÄN

Helsingborg-Höganäs-Bjuv

042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
www.helsingborg.boj.se

Hässleholm-Osby-Perstorp

0451-127 17
info@hassleholm.boj.se
www.hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv

0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne

Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps
046-32 32 98
info@mskane.boj.se
www.mskane.boj.se

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge
044-12 17 33
info@noskane.boj.se

Söderslätt

Svedala, Trelleborg, Vellinge
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
www.soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och kvinnojourer Sydöstra Skåne

Sjöbo, Skurup, Ystad
0411-783 77
info@brottsoffer-kvinnojouren.se
www.brottsoffer-kvinnojouren.se

Brottsofferjourerna

Ängelholm

Båstad, Klippan, Åstorp,
Ängelholm, Örkelljunga
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
www.engelholm.boj.se

Österlen

Simrishamn, Tomelilla
0417-123 12
info@osterlen.boj.se
www.osterlen.boj.se

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Norrort

Järfälla, Sigtuna, Sollentuna,
Upplands Väsby, Upplands-Bro
08-591 272 00
norrort@boj-stockholm-gotland.se

Lokalkontor

Innerstaden-Lidingö

Lidingö, Stockholms stadsdelar:
Normalm, Östermalm,
Kungsholmen, Södermalm
08-612 21 21
innerstaden-lidingo@boj-stockholm-gotland.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00
info@haninge.boj.se
www.haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02
070-772 01 02
info@h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

08-466 91 66
info@nacka.boj.se
www.ntv.boj.se

Norrköping

0176-571 81
info@norrtaelje.boj.se

Spånga-Kista

08-36 44 99
info@spanga-kista.boj.se
www.spanga-kista.boj.se

Brottsoffer-, kvinno- och tjejjourer

Södertälje

Salem, Södertälje
08-550 147 34
070-494 68 75
info@sodertalje.boj.se
www.sodertalje.boj.se

Södra Roslagen

Danderyd, Täby, Vallentuna,
Vaxholm, Österåker
08-768 83 82
info@sodraroslagen.boj.se

Södra Stockholm

08-604 19 50
info@farsta.boj.se
www.farsta.boj.se

Västerort

Stockholm västerort, Ekerö,
Solna, Sundbyberg
08-89 70 00
info@vasterort.boj.se
www.vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

016-12 62 10
info@eskilstuna.boj.se
www.eskilstuna.boj.se

Katrineholm- Flen-Vingåker

0150-780 17
info@katrineholm.boj.se
www.katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00
info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping,
Oxelösund, Trosa
0155-28 62 20
info@o-sormland.boj.se
www.ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping
0171-262 06
info@enkoping.boj.se
www.enkoping.boj.se

Uppsala län

Håbo, Knivsta, Uppsala,
Älvkarleby och Östhammar
018-10 65 00
info@upsala.boj.se
www.upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Forshaga, Grums, Hagfors,
Hammarö, Karlstad, Kil,
Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby
054-18 28 88
info@varmland.boj.se
www.varmland.boj.se

Västra Värmland

Arvika, Eda, Årjäng
0570-104 54
info@vvarmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Storfors
0550-122 20
info@ostravarmland.boj.se
www.ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Dorotea

0942-100 93
info@dorotea.boj.se

Lycksele

Lycksele, Storuman, Sorsele
0730-77 73 03
info@lycksele.boj.se

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå
0910-70 18 20
boj.skelleftea@gmail.com

Umeå

Bjurholm, Nordmaling,
Robertsfors, Umeå, Vindeln,
Vännäs, Åsele
070-732 24 37
info@umea.boj.se
www.umea.boj.se

Vilhelmina

070-204 75 53
brottsofferjouren@
vilhelmina.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Västernorrland

Härnösand, Kramfors, Sollefteå,
Sundsvall, Örnköldsvik
070-310 16 38
info@vasternorrland.boj.se
www.harnosand.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Hallstahammar- Surahammar

0220-173 37
info@hallstahammar.boj.se
www.hallstahammar.boj.se

Västra Mälardalen

Arboga, Kungsör, Köping
0221-200 91
info@vmalardalen.boj.se
www.vmalardalen.boj.se

Sala-Heby

0224-864 40
info@sala-heby.boj.se
www.sala-heby.boj.se

Västerås

Fagersta, Norberg,
Skinskatteberg, Västerås
021-41 32 60
info@vasteras.boj.se
www.vasteras.boj.se
Stödcentrum för Unga
Västerås: 010-567 63 25
stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

0303-33 06 44
info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum- Värgårda-Herrljunga

0322-63 97 97
info@alingsas.boj.se

Bohus-Norra Älvsborg

Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda,
Lysekil, Mellerud, Munkedal,
Uddevallda, Vänersborg, Sotenäset,
Åmål
0720-44 45 93
info@bohus-nalvsborg.boj.se
www.bohus-nalvsborg.boj.se

Borås

Bollebygd, Borås, Mark,
Svenljunga, Tranemo,
Ulricehamn
033-10 11 05
info@boras-sjuharad.boj.se
www.boras-sjuharad.boj.se

Göteborg

Mölndal, Härryda, Partille
0709-70 50 50
info@goteborg.boj.se
www.goteborg.boj.se

Kungälv

Kungälv, Orust, Tjörn,
Stenungsund
0303-177 09
info@kungalv.boj.se
www.kungalv.boj.se

Strömstad-Tanum

0703-31 81 89
info@stromstad.boj.se
www.stromstad.boj.se

Trollhättan-Lilla Edet

0520-805 14
072-907 08 21
Vittnesstöd: 073-905 50 85
info@trollhattan.boj.se
www.trollhattan.boj.se

Västra Skaraborg

Essunga, Grästorps, Götene,
Lidköping, Skara, Vara
0510-235 88
boj.vskaraborg@telia.com

Östra Skaraborg

Falköping, Gullspång, Hjo,
Karlsborg, Mariestad, Skövde,
Tibro, Tidaholm, Töreboda
0500-48 75 43
info@ostraskaraborg.boj.se
www.ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Sydnärke

Askersund, Hallsberg,
Kumla, Laxå
0582-154 24, 070-535 91 44
info@sydnarke.boj.se

Bergslagen

Degerfors, Hällefors, Karlskoga,
Lindesberg, Ljusnärberg, Nora
0586-576 49
info@bergslagen.boj.se
www.bergslagen.boj.se

Örebro-Lekeberg

019-12 14 44
info@orebro-lekeberg.boj.se
www.orebro.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Linköping

Kinda, Linköping, Ydre,
Åtvidaberg
013-10 44 00
boj-linkoping@telia.com
www.boj-linkoping.se

Motala-Vadstena

0141-23 44 94
bojmo@telia.com

Sydvästra Östergötland

Boxholm, Mjölby, Ödeshög
0142-880 88
info@sv-ostergotland.boj.se
www.boj-mjolby.se

Östra Östergötland

Finspång, Norrköping,
Söderköping, Valdemarsvik
011-10 28 89
boj.norrkoping@telia.com
www.bojost.se